

مراکز مشاوره در حوزه علمیه قم

اشاره

مشاوره از مسائل مهم فرهنگ دینی ما است که از صدر اسلام همواره مورد توجه بوده و در قرآن کریم و سخنان معصومین نیز توصیه‌های فراوانی به آن شده است. پیش از این، مشاوره و راهنمایی توسط علما و اساتید صورت می‌گرفت. شاگردان در کوچک‌ترین مسائل زندگی‌شان با گفت و شنود و مشورت با اساتید خود، راه کارهای مناسب را دریافت می‌کردند و در زندگی خود به کار می‌بستند. اما گسترش زندگی ماشینی و اجتماعی، انسان‌ها را با مسائلی مواجه کرد که حل آنها به آگاهی‌های ویژه و همه‌جانبه و سرعت عمل بالا نیازمند است. تشخیص، علت‌یابی و درمان مشکلات و مسائل موجود دشوار بوده و تنها با افراد خبره ممکن است. در چنین وضعیتی، کسب آگاهی‌های لازم و سریع درباره مسائل مهم روحی، روانی، اخلاقی، فکری، عاطفی و... مراجعه به افراد کاردان و صاحب تجربه را اجتناب‌ناپذیر می‌کند. از این‌رو ضرورت وجود مشاوران و مراکز مشاوره در مؤسسات و مراکز وابسته به حوزه قوت یافته و دست‌اندرکاران حوزوی را بر آن داشت تا متخصصان آگاه به مبانی دینی، پایبند به موازین اخلاقی و امین و رازدار را گرد هم آورند و به تأسیس مراکز مشاوره و ارائه راهنمایی‌های لازم به مراجعان بپردازند.

مجله پژوهش و حوزه، برای تحقق رسالت اطلاع‌رسانی پژوهشی خود و با توجه به جایگاه و اهمیت مشاوره در رشد علمی و عملی حوزویان، بر آن شد تا در این شماره گزارشی از وضعیت موجود مراکز تازه تأسیس مشاوره حوزوی ارائه کند.

○ مرکز مشاوره حوزه‌های علمیه

نیازهای متنوع طلاب و روحانیان به خدمات مشاوره‌ای در محورهای اخلاقی، آموزشی، فکری، عاطفی، خانوادگی، حقوقی، پزشکی، اجرایی و... مسئولان مرکز مدیریت حوزه علمیه قم را برانگیخت تا مرکزی برای ارائه خدمات مشاوره‌ای تأسیس کنند. بدین منظور در سال ۱۳۷۳ اولین بار مرکز مشاوره حوزه‌های علمیه به طور محدود راه‌اندازی شد. با گذشت زمان و ثمربخش بودن فعالیت‌های این مرکز، در حوزه‌های علمیه سایر استان‌ها و شهرستان‌های کشور نیز مراکزی از این دست تشکیل یافت تا خدمات مشاوره‌ای در حوزه‌های علمیه سراسر کشور نیز گسترش یابد.

فعالیت‌ها

الف. خدمات مشاوره‌ای

۱. مشاوره اخلاقی: ارزیابی توان طلاب در اجرای مسائل اخلاقی؛ ترسیم مرزهای صحیح مسائل اخلاقی؛ بیان شیوه‌های صحیح تثبیت ارزش‌های الهی؛ ارائه راه‌کارهای مبارزه با ردآیل رفتاری، گفتاری، پنداری و روش‌های درمان آنها.
۲. مشاوره آموزشی: تبیین رمز و راز مطالعه صحیح و کارآمد؛ آشنا کردن طلاب با مشکلات تمرکز در مطالعه و عوامل آموزشی؛ معرفی نظام تحصیلی حوزه و مختصات آن؛ شناخت استعدادهای درخشان و پرورش آنها.
۳. مشاوره خانوادگی: ترسیم عوامل تثبیت خانواده؛ ارائه راهنمایی برای یک ازدواج موفق؛ ارائه راه‌کارهایی برای حفظ پاکی قبل از ازدواج؛ کمک به طلاب در جهت تعدیل روابط خانواده، خویشاوندان و دوستان.
۴. مشاوره پزشکی: شناسایی ابتدایی مسائل جسمی و روانی طلاب؛ کمک به طلاب در جهت پیشگیری از بیماری‌های روحی-جسمی؛ کمک به طلاب جهت درمان مشکلات جسمی-روحی؛ معرفی مراجعان نیازمند بستری به بیمارستان‌ها.

ب. فعالیت‌های پژوهشی

مرکز مشاوره حوزه علمیه قم در کنار ارائه مشاوره به طلاب و خانواده‌های آنها جزوه‌ها

و بروشورهایی را جهت کمک به مراجعان و طلاب آماده کرده است که در اختیار آنها قرار می‌گیرد. این جزوه‌ها در زمینه‌های اخلاقی، فرهنگی، تحصیلی، روان‌شناسی، دینی، خانوادگی، پزشکی، سلامت و مشاوره تدوین شده است که در اینجا به بعضی عناوین آنها اشاره می‌شود:

۱. جزوه‌ها

۱-۱. مسائل اخلاقی: پیامدهای شوخی؛ محورهایی از حسن ظن؛ چهل چراغ راه جوانی؛ درآمد هوا و هوس در پرتو کلام وحی؛ نماز شب، راه تقرب الی الله؛ علل و آثار تکبر و درمان آن؛ پیامدهای تخلف از مقررات مدارس علمیه؛ فرایند غیبت در فرهنگ قرآن و عترت؛ دستاوردهای تفکر؛ در پیشگاه استاد؛ رازداری در فرهنگ قرآن و عترت؛ دوستی از منظر وحی؛ فرایند حسادت در فرهنگ قرآن و عترت؛ معرفی کتب کهن اخلاقی؛ رفتارشناسی در اسلام (۱-۴).

۱-۲. مسائل فرهنگی: تحلیلی در استفاده بهینه از اوقات فراغت حوزویان؛ تفکر یا توهم؛ رهنمودهایی کلی برای مراجعان؛ موضوعات پژوهشی؛ گذری بر اهداف و فرایند مشاوره؛ نیازهای ابعاد شخصیت انسان؛ فضایل حضرت علی (ع)؛ شیوه و آیین استخاره؛ توسل، راهی به سوی آرزوها؛ آیین سخنوری؛ اصول کلی برنامه‌ریزی طلاب جوان؛ دستاوردهای مشاوره؛ مشاوره، چرا و چگونه؛ تعطیلات در حوزه؛ حجاب در منظر دین؛ سیگار، مضرات، پیشگیری و خیرها؛ ارکان مدیریت از منظر قرآن و امیرالمؤمنین؛ دستاوردهای انقلاب اسلامی؛ اعتیاد، علل و پیشگیری؛ وسواس، علل و پیشگیری؛ امام علی (ع) و جوانان؛ آیین گویش؛ تمدن اسلامی؛ معرفی کتب تربیتی و روان‌شناسی؛ دو سیر مطالعاتی شهید مطهری (ره)؛ نیازها، منابع و خلاءهای تغذیه‌ای؛ میراث مکتوب اخلاقی، عرفانی؛ سرودهای شادی (مراسم عقد و عروسی).

۱-۳. مسائل تحصیلی: عوامل نشاط در تحصیل؛ انگیزه‌های امتحان؛ محورهایی از تخلف در مدرسه؛ عوامل ترک تحصیل؛ نرمش برای تمرکز؛ آسیب‌شناسی مطالعه فرزندان؛ روش‌های تقویت تدریس (جذابیت کلاس).

۱-۴. مسائل روان‌شناسی دینی: افسردگی؛ ریشه‌های انحراف؛ روح، روان موسیقی؛ عوامل و علایم ناامیدی؛ فرایند اراده در فرهنگ دینی؛ بهداشت روانی؛ عوامل حفظ و تقویت حافظه در منظر معصومین (علیهم السلام)؛ علل و عوامل فراموشی در منظر

معصومین (علیهم السلام)؛ خارهای جانکاه.

۱-۵. مسائل خانواده: گفت و گوی غیر حضوری ازدواج (۱ و ۲)؛ عوامل کاهش محبت در زندگی (ویژه بانوان)؛ عوامل کاهش محبت در زندگی (ویژه آقایان)؛ شیوه‌های تحقیق در ازدواج؛ ازدواج در یک نگاه؛ از خواستگاری تا عروسی؛ معیارهای انتخاب همسر؛ اطلاعات حقوقی ازدواج؛ راه کارهای افزایش محبت در خانه.

۱-۶. مسائل پزشکی؛ علل خواب آلودگی؛ روش‌های حفظ و تقویت بینایی؛ مراقبت‌های دوران بارداری؛ آشنایی با برخی از بیماری‌ها؛ کم‌خونی و فقر آهن؛ بهداشت دهان و دندان.

۱-۷. مسائل تربیتی؛ تربیت از منظر مکاتب؛ فرایند تربیت فرزندان در اندیشه دینی.

۱-۸. مسائل اقتصادی؛ مسائل مالی طالب.

۱-۹. مسائل اجتماعی؛ نوروز در آئینه دین و تاریخ؛ سیما و چهره ایمان کدام است؛

احکام نگاه از منظر مراجع عظام؛ احکام پوشش از منظر مراجع تقلید.

۱-۱۰. ویژه مشاوران؛ خط مشی اجرایی مشاوران؛ منشور برنامه‌های تهذیب؛ مفاهیم و اصول کلی مشاوره کاربردی؛ گذری بر اصطلاحات روان‌شناختی؛ نظام تحصیلی حوزه از دیدگاه روان‌شناسی؛ تربیت اخلاقی در حوزه؛ محورهای سؤالات مصاحبه‌گزینش حوزه‌ویان؛ توصیه‌هایی برای گزینش و مشاوره؛ توجه به اختلالات عصب روان‌شناختی در گزینش؛ نمادهای بیماری‌های خاص جوانان؛ اهمیت شناسایی انگیزه و اهداف؛ شیوه‌های شناسایی انگیزه و اهداف؛ اختلال شخصیت؛ نقش مشاوره در بالندگی حوزه‌ها.

۲. بروشورها

۲-۱. احادیث ۱۴ معصوم علیهم السلام (۱-۱۴)

۲-۲. مسائل اخلاقی؛ در پیشگاه استاد؛ چشم و نگاه؛ آثار کم توجهی به نماز؛ پرواز دل در نماز؛ آثار مشکلات در معارف الهی؛ مراتب گناه؛ خط سیر کلی در کمال انسانی؛ محورهای اساسی مباحث اخلاقی (در بعد ردائیل و فضایل).

۲-۳. مسائل تحصیلی؛ نکاتی پیرامون حضور در کلاس؛ آیین مطالعه؛ نکاتی پیرامون

مباحثه.

۲-۴. مسائل فرهنگی؛ مشاوران چه وظیفه‌ای دارند؛ رهنمودهای کلی برای مراجعان؛

با چه کسانی مشورت نکنیم؛ وظایف شیعه در زمان غیبت؛ نشانه‌های منتظران حضرت

مهدی (ع)؛ نمایی از حکومت حضرت مهدی (ع)؛ نیل به کمالات در ماه مبارک رمضان؛ عوامل جذب طلاب جوان؛ مدیریت زمان (ویژه آقایان)؛ مدیریت زمان (ویژه بانوان)؛ قم از منظر حضرات معصومین (ع)؛ ماه رمضان از منظر حضرات معصومین (ع).

۲۵. مسائل خانواده: گفت و گوی ازدواج (۱ و ۲)؛ راه کارهای افزایش محبت در خانه؛ همسر موفق.

۲۶. مسائل روان شناسی دینی: عوامل یأس و ناامیدی؛ آثار و راه های اعتماد به نفس؛ چند گام برای درمان ضعف اراده؛ تمرکز، اعجاز زندگی؛ بنیادهای شخصیت انسان؛ شیوه های درمانی لکنت زبان.

۲۷. مسائل پزشکی: علل و علائم فشار خون؛ خوددرمانی؛ علل و درمان سردرد؛ علل خواب آلودگی هنگام مطالعه؛ راه های جلوگیری از خواب آلودگی در مطالعه و کلاس؛ علل و عوارض و درمان خرناس؛ علل بوی دهان؛ فواید ورزش؛ توصیه های ضروری در بهداشت مواد غذایی؛ تالاسمی؛ پوکی استخوان؛ سرطان سینه؛ نقش تغذیه در بیماری های قلبی و عروقی؛ دیابت.

۲۸. مسائل اجتماعی: سیما و چهره ایمان کدام است؟

۲۹. آداب زندگی: آداب خوردن و آشامیدن؛ راه های نشاط پس از خواب؛ آداب خوابیدن؛ حمام و قضای حاجت؛ نکات بهداشتی؛ آداب لباس پوشیدن؛ آداب تلاوت قرآن؛ آداب زندگی در مدرسه؛ آداب حجره؛ آداب سیر و سفر؛ آداب عیادت بیماران؛ در محضر بزرگان؛ آیین همزیستی با ضعیفان؛ در محضر پدر و مادر؛ تبسم؛ آیین گفت و گو در فرهنگ دین؛ آداب دعا؛ آداب زیارت؛ آداب نماز جماعت.

ج. نوار و لوح فشرده

بخشی از فعالیت های فرهنگی مرکز مشاوره حوزه، تهیه نوار سخنرانی و لوح فشرده در زمینه های مختلف روانی، اخلاقی، درمانی، آموزشی، خانوادگی و ... می باشد. تاکنون بیش از ۳۰۰ نوار و لوح فشرده در این مرکز تهیه شده که موضوع آنها به شرح ذیل است:

۱. افسردگی (عوامل، درمان)؛ ۲. مدیریت تربیتی (مکاتب، روش ها، شرایط آن، شیوه های لازم، شرایط آن، شرایط مربی)؛ ۳. اضطراب (عوامل اضطراب، راه ها و شیوه های درمان)؛ ۴. حیا و خجالت (انواع حیا، خجالت مذموم و ممدوح، عوامل

کم‌رویی، روش‌های درمان کم‌رویی؛ ۵. اراده (مفهوم اراده، عملکرد، آسیب‌شناسی، راه‌های شکوفایی اراده)؛ ۶. بیماری هیستری (جلوه‌های بیماری، منشأ و علت هیستری، ملاک تشخیص هیستری، شیوه‌های درمان هیستری)؛ ۷. شیوه‌های موفقیت در تحصیل (تمرکز، عوامل تمرکز، یادسپاری، روش مطالعه، آفات حافظه، علل ضعف حافظه، عوامل افت تحصیلی، زمینه‌های تقویت حافظه)؛ ۸. نیازهای انسان (خواب، تخلیه، لباس، ورزش، ازدواج، سیستم دفاعی، اعتماد به نفس، محبت، شخصیت)؛ ۹. دروغ (شناخت و آثار، ابزار و مراحل، عوامل، پیشگیری، درمان)؛ ۱۰. غیبت (شناخت و انواع، مجوزات، آثار و درمان)؛ ۱۱. ازدواج (مقدمات ازدواج، ازدواج موفق، محبت، آفات محبت)؛ ۱۲. حسادت (چاره‌اندیشی، مراتب و آثار، علل و عوامل، ابزار، درمان)؛ ۱۳. سخن‌چینی (ابعاد و ابزار، پیامدها، عوامل و وظیفه‌ها، چاره‌اندیشی)؛ ۱۴. ناامیدی (ابعاد مثبت و منفی، ریشه، راه‌های درمان)؛ ۱۵. اخلاص (مفهوم اخلاص، آثار، خصوصیات مخلصین، دستاوردها، مراتب اخلاص، آفات، نمونه‌ها)؛ ۱۶. گناه (عوامل گناه، جبران گناه، گناهان کبیره)؛ ۱۷. توبه (جلوه‌ها، ابزار و ابعاد، آثار توبه)؛ ۱۸. اعتماد به نفس (نشانه‌های بی‌اعتمادی، علل بی‌اعتمادی برایند اعتماد به نفس، راه‌های اعتماد به نفس)؛ ۱۹. بیهوده‌گرایی در قرآن (بازتاب، ابزار و عوامل)؛ ۲۰. نماز در سیره ائمه (آثار، کاهلی نماز، عوامل تمرکز در نماز، آثار بی‌توجهی به نماز)؛ ۲۱. رفتارشناسی در اسلام (مرزشناسی، عامل‌شناسی، ابزار گناهان، مراتب گناه، جبران گناه، عوامل سقوط در قرآن، شیوه‌های آسیب‌شناسی، زمینه‌های گناه، پندارهای غلط، آثار توهم‌گرایی)؛ ۲۲. ازدواج اسلامی (کفویت، مراسم و مجالس، وظایف و مسئولیت‌ها، محورهای گفت‌وگوی جلسه معارفه، مراحل انتخاب، شیوه‌های تحقیق)؛ ۲۳. خرافات در دین (فرایند خرافات در معارف دینی)؛ ۲۴. اخلاق اسلامی؛ ۲۵. مشاوره (اهداف مشاوره، ثمرات مشاوره، با چه کسانی مشاوره کنیم)؛ ۲۶. شخصیت (خصوصیات منفی شخصیت انسان، آفات شخصیت، خصوصیات مثبت انسان).

اساتید و مشاوران

۱. حجت‌الاسلام دکتر انصاری / مشاور پزشکی؛ ۲. حجت‌الاسلام الهی / مشاور تربیتی، خانوادگی و روانی؛ ۳. خانم دکتر ابراهیمی / مشاور پزشکی؛ ۴. حجت‌الاسلام

باقریان / مشاور حقوقی، خانوادگی و اخلاقی؛ ۵. دکتر برهانی / روان‌پزشک؛ ۶. دکتر
 پارسا / مشاور پزشکی؛ ۷. استاد تراشیون / مشاور اخلاقی، تربیتی و آموزشی؛
 ۸. حجت‌الاسلام حقانی / مشاور خانوادگی، تربیتی و اخلاقی؛ ۹. حجت‌الاسلام حق‌جو /
 مشاور خانوادگی، آموزشی و تربیتی؛ ۱۰. حجت‌الاسلام دکتر رهنما / مشاور آموزشی،
 تربیتی و اخلاقی؛ ۱۱. خانم رجایی / مشاور خانوادگی، تربیتی و اخلاقی؛ ۱۲. خانم
 حنفی / مشاور خانوادگی، اخلاقی و روانی؛ ۱۳. حجت‌الاسلام دهنوی / مشاور آموزشی،
 اخلاقی و تربیتی؛ ۱۴. حجت‌الاسلام درخشانیپور / مشاور آموزشی، تربیتی و خانوادگی؛
 ۱۵. حجت‌الاسلام دکتر ساجدی / مشاور روحی-روانی، خانوادگی و تربیتی؛ ۱۶. دکتر
 عطفی نیا / مشاور پزشکی؛ ۱۷. دکتر فیروزآبادی / روان‌پزشک؛ ۱۸. استاد خانم کیانی /
 مشاور خانوادگی، تربیتی و روانی؛ ۱۹. خانم دکتر کمالی نیا / مشاور پزشکی؛
 ۲۰. حجت‌الاسلام مظاهری / مشاور خانوادگی، تربیتی و روانی؛ ۲۱. حجت‌الاسلام
 محمدنیا / مشاور خانوادگی، تربیتی و اخلاقی؛ ۲۲. حجت‌الاسلام موسوی بیرجندی /
 مشاور خانوادگی و اخلاقی؛ ۲۳. استاد نبی صادقی / مشاور خانوادگی، اخلاقی و تربیتی؛
 ۲۴. حجت‌الاسلام نظری / مشاور اخلاقی، خانوادگی و روانی؛ ۲۵. حجت‌الاسلام
 ملکی / مشاور خانوادگی، تحصیلی و ازدواج؛ ۲۶. حجت‌الاسلام مجتهدی / مشاور
 خانوادگی، اخلاقی، روانی؛ ۲۷. حجت‌الاسلام واحدی / مشاور خانوادگی، اخلاقی و
 روانی؛ ۲۸. حجت‌الاسلام دکتر شاملی / مشاور روحی-روانی و آموزشی؛ ۲۹. دکتر
 فرخی / مشاور پزشکی، غدد داخلی و گوارش؛ ۳۰. حجت‌الاسلام قدرتی / مشاور
 حقوقی؛ ۳۱. حجت‌الاسلام قریشی / مشاور حقوقی؛ ۳۲. دکتر عزیزان / مشاور
 پزشکی؛ ۳۳. حجت‌الاسلام دکتر زارعان / مشاور تربیتی، روانی و آموزشی؛
 ۳۴. حجت‌الاسلام سعیدی / مشاور روانی، اخلاقی و آموزشی؛ ۳۵. حجت‌الاسلام دکتر
 فاکر / مشاور روانی، تربیتی و خانوادگی؛ ۳۶. استاد خانم صادقی / مشاور خانوادگی،
 تربیتی اخلاقی؛ ۳۷. استاد خانم همتی / مشاور خانوادگی، اخلاقی و تربیتی.

نشانی: قم، خیابان صفائیه، کوچه ۳۸، پلاک ۳۰

تلفن: ۰۲۵۱-۷۸۳۲۸۵۵-۷۷۳۵۰۲۱

○ مرکز مشاوره و مطالعات روان شناختی بلاغ

هسته‌آغازین این مرکز در سال ۱۳۷۶ زیر نظر معاونت فرهنگی - تربیتی جامعه المصطفی العالمیه (مرکز جهانی علوم اسلامی سابق) شکل گرفت. این مرکز با دعوت از کارشناسان حوزوی و دانشگاهی کوشید تا خدمات مشاوره و راهنمایی را به طلاب مدارس مختلف جامعه المصطفی عرضه کند. افزایش تقاضای طلاب و کارگزاران و خانواده‌های آنان برای دریافت خدمات مشاوره، راهنمایی و روان درمانی موجب شد تا در سال ۱۳۸۲ دست‌اندرکاران مرکز مشاوره «کلینیک مشاوره و راهنمایی بلاغ» راه‌اندازی کنند.

هدف‌ها

ایجاد فضایی آرام، روحیه‌ای با نشاط و رفع موانع و مشکلاتی که مانع آرامش، موفقیت و توانمندی طلاب می‌شود. همچنین تأمین کمبودهای عاطفی برای طلبه‌های خارجی دور از وطن از اهداف عمده این مرکز به شمار می‌رود.

سیاست‌ها

۱. استفاده از آموزه‌های دینی در مطالعات و فرایند مشاوره و درمان؛ ۲. نهادینه کردن فرهنگ استفاده از خدمات روان شناختی؛ ۳. توجه به رویکرد پژوهش محوری در فعالیت‌ها و برنامه‌ها؛ ۴. توجه به اصل پیشگیری مقدم بر درمان؛ ۵. رعایت استاندارد سرانه مشاورین نسبت به جمعیت طلاب؛ ۶. تقویت واحدهای مشاوره جامعه المصطفی در خارج از قم؛ ۷. ایفای نقش ستادی مرکز مشاوره؛ ۸. ایفای نقش فعال در فرایندهای مختلف مرکز؛ ۹. ارتقای سطح دانش و بینش روان شناختی طلاب و کارکنان مرکز جهانی.

فعالیت‌ها و خدمات

مرکز مشاوره برای رسیدن به اهداف و سیاست‌های پیش گفته، با بهره‌گیری از روان‌شناسان، مشاوران، روان‌پزشکان و پزشکان متعهد و متخصص، خدمات مشاوره‌ای چشمگیری در زمینه تحصیلی، مسائل خانوادگی، ازدواج و مسائل روحی - روانی به طلاب غیر ایرانی

جامعة المصطفی العالمیه ارائه کرده است.

عرضه خدمات مشاوره، راهنمایی، مددکاری، روان‌درمانی، روان‌پزشکی و پزشکی به مراجعان، تلاش برای ارتقای سطح بهداشت روانی طلاب از طریق تهیه و توزیع جزوه‌های آموزشی (آموزش دانش و مهارت‌های ضروری در حیطه‌های گوناگون بهداشت روانی)، انجام برخی پژوهش‌های ارجاع شده از بخش‌های مختلف جامعة المصطفی، همکاری با کمیته انضباطی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای هیئت‌های اعزامی و عضویت در اکثر کمیسیون‌های معاونت‌های جامعة المصطفی، بخشی از فعالیت‌ها و خدماتی است که مرکز مشاوره تاکنون به آنها اشتغال داشته است. در ادامه با برخی از این نوع خدمات و فعالیت‌ها بیشتر آشنا می‌شویم:

الف. خدمات مشاوره‌ای

۱. بررسی و حل مشکلات روحی و روانی طلاب و کارکنان مرکز؛ ۲. شناسایی استعدادها و توانایی‌های ویژه؛ ۳. ارائه مشاوره‌های خانوادگی (ازدواج، بهینه‌سازی روابط زن و شوهر، مشکلات رفتاری فرزندان)؛ ۴. ارائه مشاوره تحصیلی به طلاب تحت پوشش مرکز؛ ۵. انجام تست‌های هوش، شخصیت و

ب. خدمات روان‌پزشکی

۱. انجام بررسی‌های لازم جهت تشخیص و درمان بیماری‌های روانی - جسمی؛
۲. ارائه توصیه‌ها و مشاوره‌های روان‌پزشکی جهت پیشگیری از بیماری‌های روانی - جسمی.

ج. خدمات مددکاری

۱. انجام پیگیری‌های لازم جهت حمایت‌های اجتماعی از مراجعان؛ ۲. انجام هماهنگی‌های لازم با مراکز درمانی جهت درمان طلاب ارجاع داده شده؛ ۳. انجام حمایت‌های عاطفی و اجتماعی از مراجعان جهت تسهیل در فرایند درمان.

د. خدمات پژوهشی و اطلاع‌رسانی

۱. ارائه بروشورها و جزوات بهداشتی - روانی در رابطه با مشکلات شایع و عرضه

آنها به علاقه‌مندان؛ ۲. انجام تحقیق و پژوهش‌های کاربردی در زمینه روان‌شناسی؛
۳. برگزاری نشست‌های علمی و کاربردی و دعوت از اساتید و متخصصان؛ ۴. ارائه
مجموعه‌ای از کتاب‌ها و نوارهای تخصصی در زمینه‌های روان‌شناسی و مشاوره‌ای.

فعالیت‌های واحد پژوهش

واحد پژوهش و اطلاع‌رسانی این مرکز با هدف آگاهی بیشتر طلاب و مراجعان
تلاش‌هایی را در زمینه‌های مختلف روان‌شناسی، بهداشت روان، تربیتی و مشاوره‌ای
انجام داده است که در اینجا به عناوین بعضی از این فعالیت‌ها اشاره می‌شود:

الف. تهیه جزوه و بروشور

۱. نقش والدین در ایجاد اشتیاق به نماز در کودکان و نوجوانان؛ ۲. آشنایی با
عادت‌های غذایی مطلوب در فرزندان؛ ۳. تمرکز (۱) فواید و موانع؛ ۴. تمرکز (۲)
عوامل افزایش؛ ۵. تمرکز (۳) انواع تمرینات؛ ۶. استرس و راه‌های مقابله (قسمت اول
و دوم)؛ ۷. بهداشت روانی دوران جنینی؛ ۸. بهداشت روانی دوران نوزادی؛ ۹. ورزش
نیاز فطری انسان؛ ۱۰. ورزش و سلامت جسم؛ ۱۱. ورزش و سلامت روح؛ ۱۲. ورزش
و درمان بیماری‌ها؛ ۱۳. مطالعه کارآمد؛ ۱۴. مدیریت زمان؛ ۱۵. ویژگی‌های مشاوران؛
۱۶. آرامش روان؛ ۱۷. خواب آرام؛ ۱۸. موفقیت و روش‌های رسیدن به آن؛ ۱۹. کلیدهای
موفقیت؛ ۲۰. اصول سخنرانی؛ ۲۱. اعتماد به نفس و روش‌های تقویت آن؛ ۲۲. اهمال
کاری و روش‌های مواجهه با آن؛ ۲۳. کم‌رویی؛ ۲۴. اضطراب؛ ۲۵. افسردگی؛ ۲۶. فشار
عصبی؛ ۲۷. عوامل مؤثر در ناامیدی؛ ۲۸. آثار روانی ناامیدی؛ ۲۹. خشم و راه کارهای
مقابله با آن؛ ۳۰. خواستگاری؛ ۳۱. تفاهم در زندگی زناشویی؛ ۳۲. ایثار و تأثیر آن بر
سلامت روانی انسان؛ ۳۳. سلامت عاطفی خانواده؛ ۳۴. نشانه‌های خطر در رفتار کودکان.

ب. برگزاری نشست‌های علمی

۱. نشست «رشد اخلاقی از دیدگاه اسلام و روان‌شناسی» با حضور مسئولان و
کارگزاران معاونت فرهنگی و سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر بی‌ریا در
مجموعه دهکده محققین.

۲. دوره آموزش ریلکسیشن (۶ جلسه).

۳. دوره آموزش شیوه‌های نوین تقویت اعتماد به نفس (۵ جلسه).

۴. نشست علمی «نقش ارتباط کلامی در آرامش اعضای خانواده» از سلسله نشست‌های «آرامش و تعالی خانواده در پرتو آموزه‌های دینی» با حضور، حجج اسلام سید علی اکبر حسینی و دکتر حسین‌خانی در مدرسه عالی فقه و معارف در جمع طلاب و خانواده‌های آنها.

۵. نشست علمی «نقش ارتباط غیر کلامی در نشاط تحصیلی و خانوادگی» با حضور حجج اسلام سید علی اکبر حسینی و دکتر دولتخواه در مدرسه عالی امام خمینی (ره) و در جمع طلاب و خانواده آنها.

ج. برگزاری کارگاه‌های آموزشی

۱. کارگاه «آشنایی با شیوه‌های مطالعه کارآمد»، ویژه طلاب خارجی مشهد مقدس (برادران ۶ جلسه، خواهران ۴ جلسه).

۲. کارگاه «آشنایی با شیوه‌های یادگیری خلاق»، ویژه طلبه‌های خارجی مشهد مقدس (برادران ۶ جلسه، خواهران ۴ جلسه).

۳. کارگاه «مشاوره گروهی برنامه‌ریزی امتحانات»، ویژه برادران و خواهران طلبه خارجی مشهد مقدس (۱ جلسه).

۴. کارگاه «مطالعه کارآمد»، برای طلاب مدرسه امام خمینی قم (۵ جلسه).

۵. کارگاه «مقابله با غم غربت»، برای طلاب خارجی مدرسه امام خمینی قم (۲ جلسه).

۶. کارگاه «آشنایی با نیازهای عاطفی و روان شناختی کودک و نحوه ارتباط با آنها» ویژه مربیان مهد کودک مدرسه بنت‌الهدی (۷ جلسه).

د. نشریات

۱. انتشار هشت شماره پوستر «پیام مشاور» با عنوان کلی خانواده متعادل و متزلزل و با زیر موضوعات مختلف.

۲. انتشار هیجده شماره از نشریه همراز با عناوین: بهداشت روان، (شماره ۱-۶)،

زندگی موفق (شماره ۹۷)، جوان و اعتماد به نفس (شماره ۱۰)، جوان و انتقاد (شماره ۱۱)، جوان و نظم اجتماعی (شماره ۱۲)، اضطراب امتحان (شماره ۱۳ و ۱۴)، برنامه‌ریزی تحصیلی (شماره ۱۵-۱۷)، گریه و عزاداری (شماره ۱۸).

مشاوران

۱. حجت‌الاسلام دکتر محمد مهدی صفورایی / مسئول مرکز مشاوره؛ ۲. حجت‌الاسلام اصغر اخوی / کارشناس ارشد علوم تربیتی؛ ۳. حجت‌الاسلام عباس رجبی / کارشناس ارشد روان‌شناسی؛ ۴. حجت‌الاسلام محمدرضا کیومرثی / کارشناس ارشد روان‌شناسی؛ ۵. حجت‌الاسلام اکبر عباسی / کارشناس ارشد روان‌شناسی؛ ۶. حجت‌الاسلام رضا مهکام / کارشناس ارشد روان‌شناسی؛ ۷. حجت‌الاسلام حسین قدیری / کارشناس روان‌شناسی؛ ۸. حجت‌الاسلام مرتضی فرقانی / کارشناس روان‌شناسی؛ ۹. آقای محمد غلامپور / کارشناس روان‌شناسی؛ ۱۰. دکتر احمد معصومی / روان‌پزشک؛ ۱۱. خانم زینب دوست کافی / کارشناس روان‌شناسی؛ ۱۲. خانم فاطمه یزدی / کارشناس روان‌شناسی؛ ۱۳. خانم رقیه هاشم‌زاده / کارشناس روان‌شناسی؛ ۱۴. خانم زینب کاوندی / کارشناس روان‌شناسی؛ ۱۵. حجت‌الاسلام ابوالقاسم ولی‌زاده / کارشناسی ارشد روان‌شناسی؛ ۱۶. حجت‌الاسلام عباس آینه‌چی / کارشناسی ارشد روان‌شناسی؛ ۱۷. آقای محمدعلی جمشیدی / کارشناسی روان‌شناسی؛ ۱۸. آقای دکتر محمدحسن حسن‌زاده / دکترای روان‌شناسی؛ ۱۹. آقای خضری / کارشناس ارشد روان‌شناسی؛ ۲۰. آقای زعیمی / کارشناس ارشد روان‌شناسی؛ ۲۱. خانم کبرا پاک‌فطرت / کارشناس روان‌شناسی؛ ۲۲. خانم سیدزاده / کارشناس روان‌شناسی؛ ۲۳. دکتر ضرابی / دکترای روان‌شناسی.

نشانی: قم، خیابان صفائیه، کوچه ممتاز، چهارراه دوم، پلاک ۸۷

تلفن: ۰۲۵۱-۷۸۳۸۶۸۶-۷-۷۷۴۲۰۹۶-۷۷۴۸۸۸۵

○ مرکز مشاوره مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

مرکز مشاوره مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) از سال ۱۳۷۸ فعالیت خود را با نام «اتاق مشاوره» زیر نظر معاونت فرهنگی تربیتی مؤسسه آغاز کرد. این مرکز با دعوت از فارغ التحصیلان روان شناسی مؤسسه کوشید تا خدمات مشاوره و راهنمایی را به دانش پژوهان، کارکنان و خانواده‌های آنها ارائه نماید. افزایش تقاضا برای دریافت خدمات مشاوره‌ای و روان‌درمانی، لزوم ایجاد واحدی مستقل را برای دستیابی آسان‌تر دانش پژوهان و خانواده‌هایشان به خدمات مشاوره‌ای، ضروری می‌نمود. این امر موجب شد تا در سال ۱۳۷۹ دست‌اندرکاران مدیریت تربیتی، فعالیت‌های واحد مشاوره را به‌عنوان واحدی مستقل و با مشاوران متخصص و مجرب برای ارائه خدمات مشاوره‌ای به دانش پژوهان، کارکنان و خانواده‌های آنها گسترش دهند.

فعالیت‌ها

الف. مشاوره حضوری

۱. مشاوره خانوادگی شامل مشاوره ازدواج و انتخاب همسر، حل اختلافات خانوادگی، حل مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان و ...
۲. راهنمایی تحصیلی شامل پیشگیری از افت تحصیلی، مدیریت زمان، تعیین رشته تحصیلی و ...
۳. روان‌درمانی شامل درمان انواع وسواس فکری و عملی، اضطراب، افسردگی، ترس، اختلال خواب، پرخاشگری و ...
۴. مشاوره مذهبی شامل هویت‌یابی دینی برای جوانان، پاسخ به شبهات عقیدتی، شیوه‌های دست‌یابی به ملکات اخلاقی و ...
۵. روان‌سنجی شامل اجرای انواع آزمون‌های هوش، شخصیت، استعدادیابی، رغبت‌سنجی، سنجش مهارت‌های فردی و ...

ب. مشاوره تلفنی

مدیریت مشاوره بنا به تقاضای مکرر مراجعان و تماس‌های تلفنی برای اخذ مشاوره، بخش مشاوره تلفنی را از آذرماه ۱۳۸۶ راه‌اندازی کرد. مراجعان در روزهای یکشنبه و

دوشنبه از ساعت ۴-۷ بعد از ظهر می‌توانند با شماره‌های ۵-۲۱۱۳۶۵۳ تماس حاصل نموده و از خدمات مشاوره تلفنی بهره‌مند شوند.

ج. فعالیت‌های پژوهشی

یکی از فعالیت‌های واحد مشاوره، انتشار جزوه‌ها و تک‌نگاره‌ها در زمینه مسائل مختلف مورد نیاز طلاب و خانواده‌های آنان است که در ادامه به عنوان آنها اشاره می‌کنیم:

۱. گل‌های زندگی خود را این‌گونه پرورش دهیم؛ ۲. شیوه‌های کاهش ناسازگاری و تنش در منزل؛ ۳. محبت (زن نیاز به محبت دارد)؛ ۴. محبت (مرد نیاز به محبت دارد)؛ ۵. احترام به شوهر؛ ۶. احترام به همسر؛ ۷. سپاس‌گزاری از شوهر؛ ۸. سپاس‌گزاری از همسر؛ ۹. مهمانداری؛ ۱۰. ارتباط کلامی بین همسران (۱-۳) با عناوین: کم‌گویی و گزیده‌گویی، زمان و مکان گفت‌وگو و نرمی و لطافت کلام؛ ۱۱. نظم و انضباط در فرزندان؛ ۱۲. آثار و فواید کلام زیبا؛ ۱۳. شیوه‌های فرزندپروری (۱ و ۲)؛ ۱۴. معیارهای تشخیص رفتار مشکل‌آفرین در فرزندان؛ ۱۵. اخلاق همسرمداری؛ ۱۶. سازگاری با کار همسر؛ ۱۷. مروری بر مشکلات ناشی از تفاوت زیاد زوجین؛ ۱۸. پرستاری؛ ۱۹. کودکان سخت‌غذا (۱ و ۲)؛ ۲۰. انگشت مکیدن کودکان (انواع، علل و درمان)؛ ۲۱. اهمال‌کاری (علل و درمان) و (راه‌های پیشگیری و درمان)؛ ۲۲. دروغ و دروغ‌گویی کودکان؛ ۲۳. آموزش نماز به فرزندان؛ ۲۴. چگونگی غلبه بر اضطراب امتحان؛ ۲۵. چادر مشکی (تحلیل روان‌شناختی)؛ ۲۶. در آستانه موفقیت (۱-۷) با عناوین: تحصیل موفق، سخنرانی موفق، سرگردانی، مطالعه موفق، چگونه بهتر بخوانیم، چگونه از شغل خود لذت ببریم، نکاتی پیرامون نگارش پایان‌نامه؛ ۲۷. آشنایی با اصول و فنون مشاوره.

د. فعالیت‌های آموزشی

مدیریت مرکز مشاوره مؤسسه با هدف تربیت نیروهای متخصص در زمینه مشاوره، دوره تربیت مشاور را بنا نهاد. متقاضیان این دوره، از میان طلاب فارغ‌التحصیل در رشته کارشناسی روان‌شناسی و علوم تربیتی انتخاب می‌شوند و بعد از گذراندن چهار ترم و نوشتن تحقیق پایانی در مراکز مشاوره به کار گرفته می‌شوند. تاکنون سه دوره تربیت مشاور برگزار شده است و بسیاری از طلابی که این دوره‌ها را گذرانده‌اند، در مراکز مشاوره‌ای و مدارس علمیه به کار مشاوره مشغولند.

هـ. برگزاری کارگاه

از دیگر فعالیت‌های مرکز مشاوره مؤسسه امام خمینی (ره) برگزاری کارگاه‌های مهارتی در دو سطح مخصوص دانش پژوهان و اساتید مشاوره است. عناوین این کارگاه‌ها به شرح ذیل است:

۱. کارگاه ازدواج (معیارهای همسرگزینی)؛ ۲. کارگاه تفاهم جنسی؛ ۳. کارگاه مدیریت زمان؛ ۴. کارگاه مهارت اعتماد به نفس؛ ۵. کارگاه شیوه‌های مشاوره و درمان با رویکرد مثبت و نگرش به امید (با حضور دکتر گلزاری)؛ ۶. کارگاه تکنیک‌های مرور خود (با حضور دکتر پورحسین)؛ ۷. کارگاه شیوه‌های نوین خانواده درمانی (با حضور دکتر گلزاری)؛ ۸. کارگاه نقش انسان‌شناسی در روان‌شناسی (با حضور آیت‌الله حائری شیرازی).

اساتید مشاور

۱. حجت‌الاسلام دکتر مرتضی آقاجهرانی / دکترای عرفان؛ ۲. حجت‌الاسلام دکتر سید احمد رهنمایی / دکترای علوم تربیتی؛ ۳. حجت‌الاسلام دکتر محمد دولتخواه / دانشجوی دکترای روان‌شناسی؛ ۴. حجت‌الاسلام دکتر رحیم نارویی / دانشجوی دکترای روان‌شناسی؛ ۵. حجت‌الاسلام دکتر محمدرضا احمدی / دانشجوی دکترای روان‌شناسی؛ ۶. حجت‌الاسلام محمدرضا کیومرثی / کارشناسی ارشد روان‌شناسی؛ ۷. حجت‌الاسلام محمدرضا حاتمی / کارشناس ارشد روان‌شناسی؛ ۸. حجت‌الاسلام هادی حسینخانی / دانشجوی دکترای روان‌شناسی تربیتی؛ ۹. حجت‌الاسلام علی ابوترابی / کارشناس ارشد روان‌شناسی؛ ۱۰. حجت‌الاسلام علی حسین زاده / کارشناس ارشد علوم تربیتی؛ ۱۱. حجت‌الاسلام رضا مهکام / دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی؛ ۱۲. حجت‌الاسلام مهدی هادی / دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی؛ ۱۳. حجت‌الاسلام محمدعلی جمشیدی / کارشناس ارشد روان‌شناسی.

کتابخانه امانی

مدیریت مشاوره و راهنمایی با توجه به نیاز دانش پژوهان و کارکنان مؤسسه به کتاب‌های مناسب در زمینه روان‌شناسی، تربیتی، خانوادگی، مشاوره و اخلاقی، کتابخانه‌ای امانی در این زمینه تأسیس کرده است. تاکنون بیش از ۴ هزار جلد کتاب تخصصی در این کتابخانه جمع‌آوری شده است که به صورت امانی در اختیار مراجعان و دانش پژوهان قرار می‌گیرد.

نشانی: قم، بلوار محمدامین، ۲۰ متری گلستان، کوچه شماره ۲، پلاک ۱
تلفن: ۰۲۵۱-۲۹۱۲۹۱۲ دورنگار: ۲۱۱۳۶۵۳

○ مؤسسه مطالعاتی مشاوره اسلامی

مؤسسه مطالعاتی مشاوره اسلامی با این هدف تأسیس شد که مکتب غنی اسلام را در ابعاد تعلیم و تربیت، روان‌شناسی، مشاوره و بهداشت روان به مراکز علمی دنیا معرفی کند. به این منظور از سال ۱۳۷۵ با عنوان دبیرخانه دائمی همایش مشاوره اسلامی برای ارائه مطالعات انجام شده توسط دانشمندان حوزه‌ی و دانشگاهی راه‌اندازی شد. این مؤسسه هر ساله با نشست‌های علمی، کارگاه‌های پژوهشی و آموزشی و همایش‌های متعدد، با همکاری نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، انستیتو روان‌پزشکی تهران، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) این مسیر را ادامه داده است. هم‌اکنون نیز در صدد برنامه‌ریزی برای برپایی همایش کشوری با موضوع «مشاوره و مسائل جنسی» است که در اردیبهشت ۱۳۸۸ با همکاری سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره جمهوری اسلامی، انستیتو روان‌پزشکی تهران، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران و پژوهشگاه حوزه دانشگاه برگزار خواهد شد. مؤسسه مطالعاتی مشاوره اسلامی تاکنون نتایج تعدادی از تحقیقات انجام یافته خود را در کنگره‌های بین‌المللی در کشورهای چین، اسپانیا، آتن، چکسلواکی، مالزی و پرتقال به صورت سخنرانی و پوستر ارائه کرده و بیش از ۲۰ چکیده مقاله را نیز در مجموعه چکیده مقالات بین‌المللی به چاپ رسانیده است.

فعالیت‌ها

نتایج تحقیقاتی که در این مؤسسه تدوین و انجام گرفته کتاب‌ها، مقالات و کارگاه‌های آموزشی متعدد است که در ادامه به عمده آنها اشاره می‌شود:

الف. کتاب‌ها

۱. مبانی، اصول و روش‌های تربیت جنسی از دیدگاه اسلام، قم، دارالحدیث، ۱۳۸۷.
۲. جوان و آرامش روان (مجموعه مقالات سومین همایش مشاوره اسلامی)، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و مؤسسه مطالعاتی مشاوره اسلامی، ۱۳۸۷.

۳. اهداف تعليم و تربيت از ديده‌گاه اسلام، تهران، سمت، چاپ هفتم، ۱۳۸۶.
۴. بهداشت و سلامت روان در آيينه علم و دين، قم، انتشارات حيات سبز و مؤسسه مطالعاتي مشاوره اسلامي، ۱۳۸۵.
۵. مشاوره در آيينه علم و دين، چاپ سوم، قم، انتشارات اسلامي، ۱۳۸۴.
۶. شيوه‌هاي ترغيب و جذب به نماز، تهران، مؤسسه انتشاراتي مهر تابان، ۱۳۸۴.
۷. جوان و هويت (مجموعه چكيده مقالات برگزيده چهارمين همایش مشاوره از ديده‌گاه اسلامي)، قم، مؤسسه مطالعاتي مشاوره اسلامي، ۱۳۸۳.
۸. آرای دانشمندان مسلمان در تعليم و تربيت و مباني آن، ج ۴، تهران، سمت، ۱۳۸۰.
۹. آرای دانشمندان مسلمان در تعليم و تربيت و مباني آن، ج ۲، تهران، سمت، ۱۳۷۹.
۱۰. منبع شناسي در حوزه روان شناسي، بهداشت روان و مشاوره اسلامي، قم، انتشارات حضرت معصومه (س)، ۱۳۷۹.
۱۱. گزارشي علمي نشست‌هاي علمي همایش مشاوره از ديده‌گاه اسلامي، قم، انتشارات حضرت معصومه (س)، ۱۳۷۹.
۱۲. مجموعه چكيده مقالات دومين همایش مشاوره اسلامي، قم، انتشارات حضرت معصومه (س)، ۱۳۷۹.
۱۳. مجموعه مقالات اولين همایش مشاوره از ديده‌گاه اسلامي، قم، انتشارات معارف، ۱۳۷۸.
۱۴. تبیین هدف‌ها در اقتصاد آموزش و پرورش از ديده‌گاه اسلام، تهران، پژوهشکده تعليم و تربيت، ۱۳۷۸.
۱۵. آرای دانشمندان مسلمان در تعليم و تربيت و مباني آن، ج ۱، تهران، سمت، ۱۳۷۷.
۱۶. مجموعه چكيده مقالات اولين همایش مشاوره اسلامي، قم، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۷۷.
۱۷. شناخت راه و مقصد، قم، انتشارات اسلامي، ۱۳۷۶.
۱۸. نگرشي نو بر تاريخ فلسفه، قم، انتشارات اسلامي، ۱۳۷۵.
۱۹. اصول و فنون مشاوره و راهنمايي، تهران، سازمان تبليغات اسلامي، ۱۳۷۳.

ب. مقالات

۱. «بررسی احادیث در زمینه راهکارهای تربیتی به منظور پیشگیری از رفتارهای نابهنجار جنسی نوجوانان و جوانان»، دو فصلنامه علمی - تخصصی تربیت اسلامی، ش ۶، سال سوم، ۱۳۸۷.
۲. «آموزش جنسی به کودک و نوجوان از دیدگاه اسلامی و مطالعات روان شناختی»، دو فصلنامه علمی - تخصصی تربیت اسلامی، ش ۷، سال سوم، ۱۳۸۷.
۳. «آموزش های روان شناختی مبتنی بر قرآن و حدیث و بررسی تأثیرات روانی و تربیتی آن در روابط همسران»، دو فصلنامه علمی - تخصصی تربیت اسلامی، ش ۴، سال دوم، ۱۳۸۶.
۴. «مقایسه الگوی چند وجهی اسلامی با مدل شناختی بک در درمان افسردگی»، دو فصلنامه مطالعات اسلام و روان شناسی، ش ۱، سال اول، ۱۳۸۶.
۵. «آثار صله رحم از دیدگاه اسلام و روان شناسی و کاربردهای تربیتی آن»، دو فصلنامه علمی - تخصصی تربیت اسلامی، ش ۵، سال سوم، ۱۳۸۶.
۶. «بررسی مراتب دینداری در متون حدیثی»، فصلنامه انجمن معارف اسلامی، قم، انجمن معارف اسلامی، ۱۳۸۶.
۷. «بررسی الگوهای دینداری در قرآن و سنت»، فصلنامه اندیشه دینی، شیراز، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شیراز، ۱۳۸۵.
۸. «مبانی و اصول تربیتی در روابط زن و شوهر از منظر قرآن و حدیث»، دو فصلنامه علمی - تخصصی تربیت اسلامی، ش ۳، سال دوم، ۱۳۸۵.
۹. «مطالعه تطبیقی سبک های فرزند پروری»، دو فصلنامه علمی - تخصصی تربیت اسلامی، ش ۳، سال دوم، ۱۳۸۵.
۱۰. «تربیت جنسی در دوره های کودکی، نوجوانی و جوانی از دیدگاه اسلام»، مجموعه مقالات، تشخیص و درمان اختلالات روان شناختی کودک و نوجوان، جمع آوری محمد خدایاری فرد و محسن شکوهی یکتا، تهران، انتشارات یسپرون، ۱۳۸۴.
۱۱. «فرایند درمان وسواس، مقایسه رویکرد اسلامی و سنتی»، مجله معرفت، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۲.
۱۲. «شناخت رفتار درمانگری اختلال وسواس فکری، عملی نوجوانان با تأکید بر

- دیدگاه اسلامی»، مجموعه مقالات سومین همایش مشاوره از دیدگاه اسلامی، قم، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۲.
۱۳. «مقایسه رویکرد شناخت رفتار درمانگری اسلامی با رویکرد سنتی در زمینه علایم، پیشگیری و درمان»، مجموعه مقالات سومین همایش مشاوره از دیدگاه اسلامی، قم، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۲.
۱۴. «کاربرد عفو و گذشت در روان درمانگری با تأکید بر دیدگاه اسلام، اندیشه و رفتار»، تهران، انستیتو روان پزشکی تهران، ۱۳۸۱.
۱۵. «شیوه اصلاح مشکلات رفتاری در تربیت اخلاقی»، کتاب تربیت اسلامی (۲)، قم، مرکز مطالعات اسلامی، ۱۳۷۹.
۱۶. «ابن خلدون و اصول آموزش و پرورش»، فصلنامه تعلیم و تربیت، ش ۱۲، تهران، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۷۹.
۱۷. «شیوه‌های تربیت و نقش آن در آرامش روانی»، مجموعه مقالات همایش امام علی (ع)، قم، مرکز مطالعات تربیت اسلامی، ۱۳۷۹.
۱۸. «آرای تربیتی ابن سخون»، مجله پژوهش‌های علوم انسانی، دانشگاه قم، ۱۳۷۸.
۱۹. «کیفیت استنباط روش‌های مشاوره از متون اسلامی»، فصلنامه علمی- پژوهشی دانشگاه اسلامی، تهران، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، ۱۳۷۸.
۲۰. «ابن خلدون و اندیشه‌ورزی در تعلیم و تربیت»، مجله تحقیقات اسلامی، تهران، بنیاد دائرةالمعارف اسلامی، ۱۳۷۸.
۲۱. «تعلیم و تربیت از دیدگاه محمدبن سخون»، فصلنامه پژوهش‌های علوم انسانی دانشگاه قم، ۱۳۷۸.
۲۲. «جمع‌آوری قرآن در زمان پیامبر (ص)»، فصلنامه صحیفه مبین، دوره دوم ش ۳، اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۷۸.
۲۳. «رفتار همسران با هم چگونه باید باشد»، مجله تربیت، ش ۷، تهران، آموزش و پرورش، ۱۳۷۷.
۲۴. «آرای تربیتی قابسی»، فصلنامه تعلیم و تربیت، ش ۵۱، تهران، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۷۷.
۲۵. «یادگیری از کتاب تعلیم المتعلم طریق التعلیم»، فصلنامه تعلیم و تربیت،

- ش ۴۸، تهران، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۷۶.
۲۶. «هدف‌های تربیتی معلم و متعلم»، مجله تربیت، ش ۸، سال ۱۲، تهران، آموزش و پرورش، ۱۳۷۶.
۲۷. «تقوا و آثار تربیتی آن»، مجله تربیت، ش ۱۰، سال ۱۲، تهران، آموزش و پرورش، ۱۳۷۶.
۲۸. «ارتباط با مؤمنان و هدف‌های تربیتی»، مجله تربیت، ش ۴، سال ۱۳، تهران، آموزش و پرورش، ۱۳۷۶.
۲۹. «اصول تربیت و تعلیم اسلامی»، فصلنامه تعلیم و تربیت، ش ۷، تهران، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۷۵.
۳۰. «پاسخ به نقد احمد فؤاد اهدانی»، مجله تحقیقات اسلامی، ش ۱-۲، تهران، بنیاد دائرة المعارف اسلامی، ۱۳۷۵.
۳۱. «هدف‌های تربیتی در ارتباط با والدین و فرزند»، پیوند، ش ۲۰۷، تهران، اولیا و مربیان، ۱۳۷۵.
۳۲. «تعلیم‌المتعلم طریق التعلیم و آرای تربیتی برهان‌الدین زرنوجی»، مجله معارف، تهران، نشریه مرکز دانشگاهی، ۱۳۷۵.
۳۳. «هدف‌های تربیتی فرزند و والدین»، مجله تربیت، ش ۷، تهران، آموزش و پرورش، ۱۳۷۵.

ج. کارگاه‌های آموزشی مشاوره اسلامی

۱. مبانی و اصول نظام مشاوره اسلامی؛ ۲. اصول و بایدها و نبایدهای کاربردی در مشاوره اسلامی؛ ۳. چگونگی دستیابی به فنون و مهارت‌های مشاوره اسلامی؛ ۴. آشنایی با فنون و مهارت‌های مشاوره‌ای رسول اعظم (ص) و ائمه (ع)؛ ۵. روش‌های درمان و مشکل‌گشایی در مشاوره اسلامی؛ ۶. روش‌های چگونگی مشاوره ازدواج؛ ۷. مبانی و اصول تربیتی در روابط زن و شوهر از منظر قرآن و حدیث؛ ۸. آموزش‌های روان‌شناختی مبتنی بر احادیث و بررسی تأثیرات روانی و تربیتی آن در روابط زوجین؛ ۹. مشاوره اسلامی و آشناسازی خانواده‌ها با شیوه‌های تربیت جنسی؛ ۱۰. روش‌های مشاوره‌ای در شناسایی و پیشگیری از انحرافات اخلاقی؛ ۱۱. مشاوره اسلامی و روابط دختران و پسران نوجوان و

جوان؛ ۱۲. بررسی احادیث در زمینه راه کارهای تربیتی به منظور پیشگیری از رفتارهای نابهنجار جنسی نوجوانان و جوانان؛ ۱۳. مدل سلامت روانی از منظر پیامبر اعظم (ص) و اهل بیت (ع)؛ ۱۴. جوان و سلامت روان از دیدگاه پیامبر و اهل بیت (ع)؛ ۱۵. دیدگاه معصومان (ع) در منشأ بروز مشکلات روانی؛ ۱۶. بررسی شیوه‌های درمان و سواس براساس احادیث اسلامی؛ ۱۷. بررسی عوامل افسردگی و شیوه‌های درمان براساس احادیث اسلامی؛ ۱۸. تربیت جنسی کودک و نوجوان با رویکرد قرآنی و حدیثی؛ ۱۹. مشاوره در ارتباط با فرزند پروری؛ ۲۰. بررسی مشکلات روشی مشاوران براساس بینش اسلامی؛ ۲۱. مبانی و اصول مشاوره اسلامی و تمایز آن از رویکردهای دیگر؛ ۲۲. شاخص‌های سلامت روان از دیدگاه اسلامی و مقایسه آن با دیدگاه‌های روان‌شناختی دیگر؛ ۲۳. دیدگاه اسلامی درباره عوامل مشکلات روانی و راه‌های تشخیص آنها؛ ۲۴. باید و نبایدها در مصاحبه‌های مشاوره‌ای، براساس دیدگاه اسلامی؛ ۲۵. بررسی روش‌ها و فنون کاربردی در مشاوره براساس قرآن و حدیث؛ ۲۶. مهارت‌های ارتباطی و گفت‌وگوی مؤثر در مشاوره اسلامی؛ ۲۷. روش‌های مشاوره‌ای در پیشگیری از انحرافات و ناهنجاری‌های اخلاقی؛ ۲۸. مشاوره خانواده براساس متون قرآنی و حدیثی.

د. طرح‌های انجام شده

۱. تربیت جنسی از دیدگاه اسلام، با همکاری مالی دارالحدیث، ۱۳۸۴ - ۱۳۸۶.
۲. روان درمانگری و توان‌بخشی زندانیان زندان رجایی شهر، همکاری با دانشگاه تهران، ۱۳۸۴ - ۱۳۸۶.
۳. آماده‌سازی و هنجاریابی مقیاس نگرش مذهبی در دانشجویان کشور، همکاری با دانشگاه تهران، ۱۳۸۵ - ۱۳۸۱.
۴. شیوه‌های جذب به نماز (در سه سطح کودکی، نوجوانی و جوانی)، با همکاری مالی بنیاد شهید انقلاب اسلامی، ۱۳۸۳ - ۱۳۸۱.
۵. عفو درمانی و فرایند آن، همکاری با دانشگاه تهران، ۱۳۸۲.
۶. رابطه عوامل تنش‌زا و نشانگان تنیدگی با راه‌های مقابله در جوانان، همکاری با دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
۷. شیوه‌های تربیتی و تأثیر آن بر آرامش روانی از دیدگاه امام علی (ع)، با همکاری مالی دفتر مطالعات تربیت اسلامی آ. پ، ۱۳۷۸.

۸. آرای تربیتی ملا محمد مهدی و ملا احمد نراقی، با همکاری مالی پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۷۸.
۹. توکل روش درمان و فرایند آن، همکاری با دانشگاه تهران، ۱۳۷۸.
۱۰. بررسی اهداف تعلیم و تربیت از دیدگاه اسلام، با همکاری مالی پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۷۸.
۱۱. آرای تربیتی ابن خلدون، با همکاری مالی پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۷۶.
۱۲. آرای تربیتی زرنوجی، ابن سخنون و قابسی، با همکاری مالی پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۷۴.
۱۳. فرایند امید در جوانان از منظر قرآن و حدیث و کاربرد آن در حل مشکلات روانی آنان، ۱۳۸۷ - ۱۳۸۵.

هـ. طرح‌های پژوهشی در دست اجرا

۱. آماده‌سازی مقیاس دینداری و ارزیابی دینداری سطوح دینداری اقشار مختلف جامعه ایران، همکاری با دانشگاه تهران، ۱۳۸۷-۱۳۹۰.
۲. مهدویت در نظام آموزشی کشور و ارائه شیوه‌های آموزشی جدید، با همکاری مالی مؤسسه انتظار نور، ۱۳۸۸ - ۱۳۸۷.
۳. ساخت و هنجاریابی مقیاس دینداری دانشجویی در سطح بین الملل، همکاری با دانشگاه تهران، ۱۳۹۲ - ۱۳۸۷.
۴. بررسی مدارس اسلامی وابسته به وزارت آموزش و پرورش، با همکاری مالی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۹ - ۱۳۸۷.
۵. بررسی نگرش دانش آموزان راهنمایی و دبیرستانی شهرستان قم درباره روابط دختر و پسر و تأثیر آن در سلامت روانی آنان، ۱۳۸۹ - ۱۳۸۷.
۶. بررسی روان شناختی پرخاشگری همسران در شهر قم، ۱۳۸۹ - ۱۳۸۷.
۷. بررسی روان شناختی اعتماد به نفس از دیدگاه اسلام، ۱۳۹۰ - ۱۳۸۷.

نشانی: قم، خیابان دورشهر، بعد از میدان رسالت، بلوار بسیج، کوچه ۶، پلاک ۲۱

تلفن: ۰۲۵۱-۷۸۳۱۵۷۲ - ۰۲۵۱-۷۷۳۵۸۰۵ دورنگار:

ایمیل: an-faghi@gom.ac.ir

○ مرکز مشاوره تلفنی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

مرکز پاسخگویی تلفنی به سؤالات دینی مردم با هدف دسترسی آسان و سریع پرسش‌گران به پاسخ‌های خود از سال ۱۳۸۵ در دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم راه‌اندازی شد. این مرکز در مدت کوتاهی که از فعالیت آن می‌گذرد، با استقبال اقشار مختلف کشور روبه‌رو شده و جایگاهی مناسب و درخور حوزه علمیه قم به دست آورده است. این استقبال، هم از نیاز شدید جامعه به مراکز پاسخگویی به سؤالات دینی، اخلاقی، روانی و اجتماعی حکایت می‌کند و هم هشدار می‌دهد که مراکز فرهنگی و دینی که خود را بیشتر برای پاسخگویی و ارائه مشاوره آماده کنند.

بخش‌ها

مرکز مشاوره تلفنی از آغاز با تشکیل گروه‌های تخصصی قرآن و حدیث، تاریخ، کلام و دین‌پژوهی، ادیان و مذاهب و احکام و با دعوت از افراد متخصص و مجرب به سؤالات مختلف مراجعان تلفنی، پاسخ داده است اما وجود پرسش‌های گوناگون مشاوره‌ای در زمینه خانواده و مسائل مربوط به آن، ازدواج، تحصیل و مشکلات روحی-روانی، این مرکز را بر آن داشت تا با تأسیس بخش مشاوره، سؤالات کسانانی را که مشکل مشاوره‌ای دارند، نیز پاسخگو باشد. مرکز مشاوره تلفنی برای رسیدن به این مهم، با گسترش خطوط تماس از ۵۰ خط به ۱۱۰ خط تلفن، افزودن ۳۵ کرسی پاسخگویی و اختصاص روزانه ۶ ساعت برای پاسخگویی به سؤالات مختلف پرسش‌گران، گام بزرگی در ارائه مشاوره به مراجعان برداشته است.

شیوه تماس با مرکز

پرسش‌گران برای تماس با این مرکز می‌توانند از تمام نقاط ایران با گرفتن یک شماره پنج رقمی (۰۹۶۴۰) بدون کد، به این مرکز متصل شده و پاسخ خود را در زمینه‌های گوناگون و از جمله مشاوره دریافت نمایند. وجود ۱۱۰ خط تلفن، دسترسی آسان و سریع به پاسخ را برای مراجعان فراهم آورده است.

مشاوران مرکز

گروه مشاوره مرکز پاسخگویی تلفنی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم از ۲۹ مشاور تشکیل یافته که علاوه بر دروس حوزوی، دارای کارشناسی ارشد و دکترا در زمینه‌های مشاوره، روان‌شناسی و علوم تربیتی می‌باشند.

موضوع پرسش‌ها

موضوع پرسش‌های مراجعان این مرکز را براساس مقدار فراوانی می‌توان به چند دسته تقسیم کرد:

۱. مسائل خانوادگی: مشکلات روان‌شناختی زوجین، مشاوره ازدواج، روابط جنسی زوجین، روابط کلامی زوجین، بداخلاقی همسران، اعتیاد شوهر، عدم پایداری شوهر یا زن به مسائل دینی و... .
۲. مشکلات روانی: وسواس فکری و عملی، افسردگی، اضطراب، هراس و ترس، عدم اعتماد به نفس، بدبینی و... .
۳. مشکلات تربیتی فرزندان: لجبازی کودکان، بدخلقی، مسائل جنسی، آداب اجتماعی، دروغگویی و... .
۴. مسائل تحصیلی: انتخاب رشته تحصیلی، شیوه مطالعه صحیح، اضطراب امتحان، افت تحصیلی، معرفی کتاب‌های مفید برای مطالعه خانواده‌ها و... .

مزایای مرکز مشاوره تلفنی

۱. دسترسی به این مرکز آسان و بدون تحمیل هزینه خاصی بر مراجعان است.
۲. از آنجا که افراد شناخته نمی‌شوند، راحت‌تر می‌توانند مشکلات اساسی خود را با کمترین نگرانی بیان و جواب قابل قبولی دریافت کنند.
۳. با توجه به فراوانی خطوط پاسخگویی (۱۱۰ خط) پرسش‌گران هیچ وقت در نوبت پاسخگویی نمی‌مانند.

نشانی: قم، میدان شهدا، اول خیابان معلم،

ساختمان شماره ۲ دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

تلفن: ۷۱۷۴۴